

HADUDFÖLD

1923. év december 12.

SZERDA

Debreczen, V. évf. (280.)

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
HELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY ÓRA 6000 K.
EGYES SZÁM ÁRA 300 K.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ:
KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM
TELEFON 3-48. SZÁM.

Kétféle jogrend

A Nemzeti hadsereg egy derék, fiatal katonájának véres árnya lebeg ma minden becsületes magyar ember szeméi előtt s a vadállati kegyetlenséggel szétvert koponya, a gerincbetört sakterkés ütötte borzalmas sebeknek vérdő szája vádlóan tanít, int, emlékeztet: és ismét felrémlenek a vörös uralom égbekiáltó rémségeinek emlékei. A Szamuelliek, Korvin-Kleinok, Kohn-Kerekesekek szelme újra éledt Pest legsötétebb gettójának egyik aljas lebuja kávéházában s a szerteszórt ablakserepek, magyar vértől izmos padló, sötét, alattomos, éjjeli utcai harc alvilági jeleneteinek új martirjai vonulnak a közvélemény elé.

Mert kétféle mártírja is van a Dob-utcai pogromnak. A magyar Nemzeti hadsereg elveszítette egyik fiatal harcosát, szerető támaszt sirat egy magyar anya, két dolgos kart kell örökre nélkülöznie a magyar föld munkájának. Ám a magyar harcos halála semmi nekik. Sajtójuk hallgat, tussol, sőt titel. Tremmer tizedes megérdemelte halálát, mert meg merte zavarni a gettó urainak nyugodt emésztését, mert nem tudta túrni, hogy a galicai söpredék kikergesse Magyarországot fővárosának egyik nyilvános helyiségéből. Az ő halálán csak a magyar fogak csikordulnak össze, magyar kezek gyürődnek tehetetlen öklé. — Ugyan, mi is történt pedig: semmi, korcsmai dulakodás, „sajnálatos incidens” — mondják, írják, hirdetik.

A jogrend ismét nem itt szenvedett csorbát, nem a Tremmer Mátyás kilenc halálos sebe kiált megtorlásért. A mártírok az ő oldalukon vannak.

Néhány zsidó főiskolai hallgatót tetleg inzuláltak az elvetemült „tányérsapkások”. Okuk pedig igazán nem volt erre semmi, mert a kulturaszomjas, derék ifjak csak arról beszélgettek ártatlanul, hogy ezután majd megtanítanak minden féktelenkedőt Tremmer módjára, akik beléjük merészelnének akadni. Egyszer kiált, bosszúért, megtorlásért, kegyetlen represszáliáért ez a néhány pofon. Ki mer még ezek után jelentéktelen sakterkés incidensről beszélni, mikor magukról megfeleledkezett magyar főiskolai hallgatók így vérlázító szélsőséges cselekedetekkel gátolják választott fajtól származó kollégáik legelőkelőbb szabadságjogát, a szabad vélemény nyilvánítását?

Ezekért a mártírokért már teljes erővel sorompóba áll a magyar nyelvű sajtó, a jogrend választott őrei, a nemzetgyűlés egész liberális baloldala. Nincs büntetés, amely elég súlyos volna a borzalmas gátlásokra: be kell zárni az egyetemeket, kidobni a magyar diákokat, akik csak részt vettek a rettenetes pogromban, felülvizsgálni, guzsba-

kötni, feloszlatni a magyar ifjuság hazafias, bajtársi és gazdasági testületeit. Természetesen rendes refrénképpen: az ébredő magyarok egyesületét is.

... Kétféle mártír, kétféle jogrend. A Nemzeti hadsereg legyilkolt vitézének még a végtisztességéről is kiakarják tiltani a gyászoló magyar tömegeket, néhány végérvényig elkeseredett magyar diák cselekedetéért azonban csak az egész magyar diákság egészét szerteszórt drákói rendszabályok elégítenék ki őket.

Tremmer Mátyást holnap eltemetik a sakterkés ütötte rettenős se-

bekkel. Nem az első és ugylátszik nem az utolsó Tremmer Mátyásunk nekünk. Hiszen ott usztak a Duna hallgatag hajjai között, ott függöttek magyar falvak akácain eszrével — alig pár éve még. Hallgatunk, de soha nem felejtünk.

S ha majd előlnek az „egyetemi pogrom” világigalmai s a közélet és a sajtó Zsidó védőrségének tagjai újra hirdetik sziréni szavakkal a megértést, a feledést, az összefogást, a választ ott lesz majd minden magyar agyban, minden magyar ajkone legújabb shylocki gaztett után: „Köszönöm zsidó, hogy megtanítottál...”

Néhány budapesti zsidó lap az igazoltatások kapcsán több rosszindulatu és szemenszedett hazugságot közölt, megakarva rágalmazni a bajtársi egyesületeket és azok vezetőit.

Ezekre a vádakra vonatkozólag Nagy Iván, a Mefhosz elnöke kijelentette, hogy nem igaz a zsidó lapoknak az a hirtel, hogy az igazoltatásokat a bajtársi egyesületek vezetői reudelték volna el, mert éppen ezek voltak azok, akik az egyetemeken a rendet helyreállították.

Zsidó terror a pécsi egyetemen

A dob-utcai sakterkéses gyilkosság híre élénk izgalmat keltett a pécsi egyetemen is. Itt ugyanis a zsidó hallgatók olyan perfid és provokáló magatartást tanusítottak, hogy az ifjuság távozásra szólította fel őket. Ekkor azonban a zsidók és egy egyetemi tanársegéd nekitámadtak az ifjuságnak és

erőszakkal kényszerítettek több keresztyén magyar diákok az épület elhagyására.

A vérlázító eset kapcsán a józsefi keresztyén diákok memorandumot nyújtottak át a rektorának, amelyben rámutatnak arra, hogy a zsidó egyetemi hallgatók felfegyverkezve járnak az egyetemi előadásokra és így állandóan veszélyeztetik az előadások zavartalanosságát és a magyar diákok testi épségét.

A pécsi magyar diákok segélykiáltása

Mint tudvalévő, a pécsi egyetem hallgatóinak 80 százaléka zsidó, ami csak úgy történhetett meg, hogy a numerus claususról szóló törvényt Pécsen figyelmebe se vették.

Az egyetemen legutóbb történt események arra kényszerítették az ifjuságot, hogy ismét sikkra szálljon a jogaiért és követelje a törvény végrehajtását. A pécsi keresztyén egyetemi hallgatók egy kiáltványt bocsátottak ki az egész keresztyén magyar ifjusághoz. A kiáltvány többek között a következőket tartalmazza:

Mi, a pécsi „Erzsébet Tudomány-Egyetem” hallgatói, hozzátok fordulunk és kérünk benneteket, hogy a numerus claususért, mindannyiunk közös érdekéért vívott nehéz küzdelemünkben támogassatok.

Az egyetemünkön lejátszódó események kényszerítenek bennünket arra, hogy ismét felemeljük tiltakozó szavunkat.

Memorandummal fordultunk egyetemünk tanácsához, amelyben

a numerus clausus pontos végrehajtását kívántuk.

Kérünk benneteket bajtársak, hogy amennyiben jogos kívánságaink nem teljesíttetnének, álljatok mellénk, hogy egyesülésünkben rejő hatalmas erkölcsi erővel éljünk ki jogos követeléseink teljesítését.

Beterjesztették az indemnitási törvényjavaslatot

A földreformnovella tárgyalása

A nemzetgyűlés mai ülését Szi-tovszky Béla elnök tizenegy óra után nyitotta meg. Folytatják a földreformnovella tárgyalását.

Beck Lajos rámutat arra, hogy elsősorban statisztikai adatokra van szükség. Ma nem tudni, mennyi föld áll a földreform rendelkezésére és hogy mennyi az igényjogosult. Felszólítást kellett volna intézni a nagybirtokosokhoz a háboru idején önként való adományozásra. Foglalkozik a hitbizománnyal. Nálunk is meg kellett volna szüntetni a hitbizománnyokat. Súlyos mulasztás volt, hogy

nem alkották meg kellőleg a mezőgazdasági hitelt.

Azok a kisgazdák, akik földet kapnak, nem juthatnak hozzá ezekhez a számukra rendkívül szükséges hitelekhez. Kifogásolja, hogy a reform pénzügyminisztérium nem tartotta meg.

Ezután Várnai (Welszjeld) Danier szóval fel. A javaslatot nem fogadja el. Utána Bud János betereszti az indemnitást és több törvényjavaslatot, majd az elnök jelenti, hogy a Kormányzótól kézirat érkezett, amelyben Vass József népjóléti minisztert megbizta a miniszterelnök helyettesítésével és Bud János közéleti minisztert a kereskedelmi és pénzügyminiszter helyettesítésével. Az ülés 2 órakor ért véget.

A budapesti főiskolákon helyreállott a rend

Nem a bajtársi egyesületek kezdeményezték az igazoltatásokat - A vizsgálóbíró elrendelte Löbl letartóztatását Felfegyverkezett zsidók a pécsi egyetem előadásain

Budapestről jelentik: A dob-utcai sakterkéses gyilkosság ügyében a vizsgálóbíró megkezdte a letartóztatásban lévő gyanúsítottak kihallgatását.

A gyilkos zsidó, Löbl József állandóan tagad és azt az ostobán hazug mesét próbálta fáját jellemző szemérmertlenséggel elhíttetni, hogy a sakterkést valaki kilopta a zsebéből és a gyilkosság elkövetése után ismét visszacsempészte oda. Miután azonban kétségtelenül bebizonyosodott, hogy

a Tremmer Mátyás örvezelő holttestén lévő szurások Löbl sakterkésétől erednek,

a vizsgálóbíró elrendelte a gyilkos zsidó fogvatartását.

Liberális zsidó körökben természetesen nagy megrökönyödést keltett az az egységes állásfoglalás, amelyet a keresztyén magyar közvélemény tanusított a vérlázító gyilkos-

ság és az a körül támadt zsidó aknamunka miatt.

Kedden délelőtt az egyetemi igazoltatások kapcsán néhány szociáldemokrata, liberális és demokrata képviselő részvétele mellett

a parlamentben értekezlet volt,

amelyen megjelent Vass József népjóléti miniszter, a miniszterelnök helyettese is. Az értekezleten Benedek János, Vázsonyi Vilmos, Russai Károly, Pakots József és Meskó Zoltán szóaltak fel. Majd Vass József foglalkozott az egyetemi incidens ügyével s kifejtette, hogy csak elszigetelt jelenségekről volt szó és a kormány minden intézkedést megtesz, hogy az egyetemen a rendet biztosítsa.

Ezekre az intézkedésekre már semmi szükség nincsen, amennyiben a budapesti egyetemeken teljesen helyreállott a rend

és minden fakultáson rendszeren folynak az előadások.

Ady-matiné

Debrecen város irodalom szerető, művelt közönsége általános érdeklődéssel fordul a jogászszakosztálynak vasárnap, december 16-án délelőtti 11 órai kezdettel rendezendő Ady-matinéja felé.

A matiné műsora minden tekintetben elsőrangú. Ady Lajos, az elhunyt költő testvéröccse Ady az ember, Oláh Gábor Ady a költő cím alatt fognak előadást tartani. Nagyban hozzájárul a matiné színvonalának emeléséhez Molnár Imre és Voith Ilonka fellépése. Molnár Imre és Voith Ilonka Ady megzenésített költeményeit fogják énekelni. Halassy Mariska, Rolkó József és Balogh György Ady legszebb verseit fogják szavalni.

A matiné iránt megnyilvánuló őszinte nagy érdeklődésre való tekintettel a közönség helyesen teszi, ha a jegyeit idejében kifizeti. Jegyek a Nemzeti Hitelintézetben és az Apolló pénztáránál váltathatók a rendes pénztári órák alatt.

Csikóbőrös kulacs Déri Frigyesnek

Gyönyörű szép karácsonyi ajándékkal fognak kedveskedni Nagy János és fia debreceni szígyártó mesterek Debrecen jótévedőjének, Déri Frigyesnek. Nagy János és fia ugyanis egy gyönyörű művészi kivitelű csikóbőrös kulacsot készítettek, amely a maga nemében páratlan munka. Egy k oldalán Déri Frigyes nevének kezdőbetűi, a magyar korona és a címer, a másik oldalán nagy türelmet igénylő munkával magyar tulipánok vannak kihímezve.

A kulacs nagy értéke miatt tisztán abból a körülményből is következtetni lehet, hogy Nagy János fia 18 munkanapját áldozta rá a díszítések kivarrására.

A múlt esztendőben egy másik derék debreceni iparos küldött karácsonyi ajándékot Déri Frigyesnek. Most ismét az iparos társadalom köréből jön a nagy múzeumalapító iránti szeretet és figyelem megnyilvánulása. A csikóbőrös kulacsot Sesztina Jenő kirakataban állították ki és a gyönyörű iparos munkának már is rengeteg csodálója akadt.

A Debreceni Casinó hangversenye

Debrecen legelőkelőbb uri testülete, a Debreceni Casinó multjának nemes tradícióját eleveníti fel azzal a magas színvonalú hangversenysorozattal, amelynek első estjét december 19-én tűzte ki a vígalmi bizottság. A szerdai hangversenyt estélyi iránt az uri körökben városszerzte és az egész Tiszántulon megnyilvánuló nagyfokú érdeklődést teljes mértékben megokolja a résztvevő művészek nevei, mert M. Sohner Grete énekművésznő, Grill Lola szavalóművésznő, Kerpely Jenő gordonkaművész és Madary Károly gitárművész művészetét nemcsak Magyarország határain belül, de az egész művelt külföldön ismerik és értékelik.

A Casinó hangversenye különben december 19-én, szerdán este fél 9 órakor kezdődik a következő műsossal:

1. *Mozart*: Susanna áriája. Az Apród áriája a „Figaró házassága” c. operából. *Deubés*: Lakmé áriája a „Lakmé” c. operából, énekl. M. Sohner Grete.
2. *Ariosti*: Sonata e moll. Adagio. Allemande. Andante. Gigue, előadja Kerpely Jenő tanár.
3. *Madách*: Nem féltelek hazám! Dalforrás. *Petőfi*: Dalaim. Képzet. Szülőföldemen, szavalja Grill Lola.
4. Duettek gitár kísérettel. Svájci népdal. Sváb katonadal. Német népdal. Dal O. J. Bierbaumtól, előadja M. Sohner Grete és Madary Károly. — Szünet után
5. *Saint-Saëns*: A haltyu. *Bocherini*: Rondo, játssza Kerpely Jenő.
6. *Petőfi*: Csillagos ég. A szél. Volt egy szegény fiú. Roszket a bokor. János vitéz I. ének, szavalja Grill Lola.
7. *Brahms*: Nachtigall. Geheim.

niss. Sandmannchen. *Cornelius*: Wiegenlied, énekl. M. Sohner Grete.

8. *Boellmann*: Variations symphoniques. *Popper*: Magyar rapszódia, előadja Kerpely Jenő.

9. *Arditi*: Parla. J. Strauss:

Hamza György felmentése jogerős.

A sestakeri családi dráma az ítélőtábla előtt

A sestakeri véres családi dráma utolsó felvonása után tett pontot kedden délelőtti a debreceni kir. ítélőtábla. Mint ismeretes, ez év tavaszán, április elején Hamza György szolgálaton kívüli huszárszázados Sestakert, Andrassy utca 13. szám alatti lakásán, este 11 órakor revolverével agyonszórt Horváth Géza tüzérszázadosot, akit feleségével együtt talált.

A debreceni kir. törvényszék Visky Sándor elnöke alatt működő büntetőtanácsa szeptemberben vonta felelősségre Hamzát erős felindulásban elkövetett szándékos emberölés büntetése miatt, azonban

öt a bíróság felmentette,

mivel bebizonyosodott, hogy cselekményét be nem számítható állapotban követte el.

Az ügyész fellebbezése folytán a büroper a kir. ítélőtábla elé került, amelynek dr. Perjessy Mihály táblai

A kisantant konferenciája a magyar kölcsön ügyében

Bethlen miniszterelnök Párisban - Zavargások Athénben

Bethlen István gróf miniszterelnök ma délelőtti Párisba érkezett. A kőztársaság elnöke ma délután fogadja a magyar kiküldötteket. A magyar kölcsön ügye ezzel elerkelt ahhoz a pontjára, amelyen a magyar kül-

földi kölcsön ügyét alkalmassnak találta arra, hogy foglalkozzék Magyarország belső ügyeivel és megállapítható, hogy bár a sajtó egyrésze rokonszenves hangon emlékezik meg rólunk, azonban egyes sajtó-organumok megragadják az alkalmat arra, hogy kiméltlenül támadják Magyarországot.

Az angol választások eredménye

a konzervatívpart abszolút többségének elűnése. Számbelileg ugyan a konzervatívpart még mindig vezet, de az utána következő két párt együttvéve több mandátumot képvisel, mint a konzervatívpart. Baldwin lemondásáról szóló hírek mindenestre koraiak. György király felkérte Baldwin és kabinetjét, hogy tarcájukat továbbra is tarták meg és vezessék a kormányzás ügyeit a parlament összeüléskéig, ami január 8-án történik meg.

Vasárnap

Athénben a zavargások igen komoly helyzetet teremtettek.

Dorfschwalben aus Oesterreich, énekl. M. Sohner Grete.

Jegyek meghívó felmutatása mellett máris előjegyezhetőek este 6 és 8 óra között a Casino titkári hivatalában.

tanácselnök vezetése alatt működő tanácsa kedden foglalkozott a fellebbezéssel. Szavazóbírák voltak: Baróthy Zoltán és Szuhárvy Andor tablabírák, az ügyészség képviselőjében Hangel Károly kir. főügyész-helyettes volt jelen. Hamza György védőjével, Tóth Aurél nyugalmazott kuriai bíró, ügyvéd társaságában jelent meg a tárgyaláson.

Az ítélőtábla zárt tárgyaláson foglalkozott a fellebbezéssel, míg az ítéletet nyilvános tárgyalás keretében hirdette ki. Az

ítélőtábla a törvényszék felmentő ítéletét helybenhagyta

s Hamzát a vád alól felmentette.

Az ítélőtábla szintén megállapította, hogy Hamza tettének elkövetésekor nem birt akaratának szabad elhatározó képességével, öntudatlan állapotban volt. Az ügyészség a felmentő ítéletben megnyugodott, így az jogerőssé vált.

Az összejutkozések során élénk tűzharc folyt, amelynek során egy csomó ember áldozatul esett. Katonaszág verte szét a tüntetőket. A helyőrség azóta készenlétben van, hogy a zavargások megújulásától tartanak.

Benes cseh-szlovák miniszterelnök kívánságára Csehország és Szerbia véglegesen megállapodtak, hogy a kisantant új konferenciáját január 19-én tartják Belgrádban.

Ezen a konferencián a kisantant véglegesen fogja megállapítani azokat a feltételeket, amelyeket a magyar kölcsön elé állít. A magyar ügy mellett azonban újabb súlyos komplikációk kerülnek napirendre. Belgrádban ugyanis az új spanyol olasz szövetséget a kisantant ellen irányulónak fogják fel és természetesen szeretnék, ha a kisantant többi államai biztosítanák a szlávok déli előlérsének hatalmi állását Olaszországgal szemben. A török-albán egyezményt is szerbellenesnek írják a belgrádi lapok. Az új helyzettel szemben a kisantant alaposan rosszul áll. A lengyeleknek és oláhoknak ugyanis nem érdekük Olaszország ellenállást foglalni.

Jugoszlávia álláspontját eddig egyedül Franciaország helyeselte.

Megnyit a PETŐFI-TÉR 7. szám alatt, Deák Ferenc-utca sarkán a

Vadászkürt szálloda

Tiszta, kényelmes utcai és udvari szobák.

Tulajdonos AZOR GYULA.

Elsőrendű bevásárlási forrás fűszer, bor és csemegékben

KONTSEK GÉZA

DEBRECEN, KOSSUTH-UTCA 15. SZÁM.

Meggyilkoltak egy mátészalkai ügyvédet

Borzalmas gyilkosság történt szombaton este Nyírmegyésen. Németh József 45 éves mátészalkai ügyvédet anyja lakásán, két

kéményseprő ruhába öltözött álarcos ember

Manlicher fegyverrel agyonszórtta. A nyomozás adatai szerint a gyilkosságot három jól öltözött ember követte el, akik a gyilkosság előtt gyanúsán érdeklődtek a helyi viszonyok után. A gyilkosság oka valószínűleg boszu. Egyesek szerint egy elvesztett per áldozatának boszujáról van szó.

A nyomozás nagy erővel folyik.

FŐISKOLA

A Szent László-kör gróf Széchenyi Miklós megyéspüspök lelküdvéért december 13-án, csütörtökön délelőtti fél 10 órakor bemutatandó gyásztiszteltetésen testületileg fog megjelenni. Felkéri az előlérség a kör tagjait, hogy teljes számban délelőtti egynegyed 10 órakor a római katolikus templom előtt gyülekezzenek.

Az Országos Diaknyomorenyhitő Akció debreceni főosztálya ma, szerdán este 8 órakor az Egyetemi Körben fontos ügyben választmányi ülést tart. A választmányi tagok pontosan jelenjenek meg.

Szilveszteri bált rendez az Országos Diaknyomorenyhitő Akció debreceni főosztálya december 31-én az Arany Bika dísztermében. A bált kitűnően összeállított műsor előzi meg. A rendezőség Szabó Sándor szigorló orvosai az élen serényen folytatja az előkészítő munkálatokat.

A székelgy gazdászok műsoros estje. A „Székelgy Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Egyesületének” pallagi csoportja a Gazdasági Akadémian december hó 15-én este 9 órai kezdettel táncos egybekötött zártkörű műsoros estélyt tart. Belépti díj 2000 korona. Különvonat indul a nagyerdei villamos végállomástól este 8 órakor, vissza reggel 3 és 6 órakor. Tiszta jövedelem a menekült hallgatók segélyezésére fordítatik.

Gazdászok vitaestélye. A debreceni gazdasági akadémia „Széchenyi Gazdasági Egyesülete” ritka, magas színvonalú vitaestélyt rendezett. Tóth Bertalan II. éves hallgató egyesületi titkár „A mesterséges borju-nevelésről” tartott előadást. Utána a tárgyról magas színvonalú vita fejlődött ki a hallgatóság között.

Leghasznosabb karácsonyi ajándékok, karácsonyfára cukorkák, díszek, gyertyák, karácsonyi piros apró alma CSANAK JÓZSEF K. Rt. fűszer és csemege üzletében. Piac-utca 51. Tel-fon 70.

Legszebb karácsonyi ajándék Szilágyi Béla nótáskönyve 35 remek magyar dallal. * Megrendelhető kiadóhivatalunkban. Ara 6000 korona.

HIREK

1923 december 12. (Szerda)

Prof.: Gabriella. Kath.: Szynesz.

1408 Zsigmond magyar király Cillei Borbálával kötött házassága után megalapítja a sárkányrendet.

1898 A spanyol-amerikai háború befejezése a párisi békével, amelynek értelmében Spanyolország elveszítette Cubát, Portoricot és a Filippini szigeteket.

Időjárás: Hazánkban az időjárás megtartotta enyhe, ködös jellegét.
Időjárás: Az időjárásban lényeges változás nem várható.

Közművelődési könyvtár: 10-1-ig, délután 4-7-ig.

Csokonai színház: Este fél 8 órakor Parasztlélelet.

Apoló: Páris grófnője.

Vigszínház: Páris grófnője.

Omnia: Lángoló szennedélyek.

Az országos diáknyomorenyhítő akció debreceni főosztálya ülése 8 órakor az Egyetemi Körben.

Az evangélikus bibliára 6 órakor Miklós-u. 3. alatti.

A Műpártoló Egyesület kiállítása a városházán délelőtt 9-től este 8-ig.

A cigányzenészek váasztmányi ülése két órakor.

Gyógyszertárak közül éjjeli szolgálatot tartanak: Kossuth, Nap, Isteni gondviselés, Csillag, Sas, Mátyás király.

— Evangélikus Bibliára. Az Evangélikus Bibliáról a Miklós u. 3. sz. alatti egyházi épületben ma, szerdán délután 6 órakor tartják meg. Az összejövetelre a Luther-szövetség elnöksége minden érdeklődőt tisztelteti meghív.

— Értekezlet a Déri-múzeum ügyében. A Déri múzeum ügyében szombaton, december 16-án délelőtt fél 10 órai kezdettel a városi múzeum tanácskozó szobájában értekezlet lesz, melyen részt vesznek Lajos miniszteri tanácsos és Györgyi Dénes műépítész is. Az értekezleten a felépítendő új múzeum részletes besorolásáról fognak tárgyalni.

— Felhívás. Felhívjuk igen tisztelt részvényeseinket, hogy vállalatunknál („Hajdúföld“ pol. napilap helyiségében) annak idején letétbe helyezett részvényeiket — saját érdeklődésükben — mielőbb átvenni szíveskedjenek. *Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat r.-t. Piac-u. 59.*

— Simkovits Sándor élő és művirág üzlete megoyilt Kossuth u. 11.

— Új törvényszéki joggyakornok. A szegedi kir. ítélőtábla elnöke dr. Krasznay János debreceni ügyvéd-jelöltet a szegedi kir. törvényszékhez joggyakornoknak kinevezte.

— Elhunyt állomásfőnökhelyettes. Farkas Andor nyug. Mav. felügyelő, aki Debrecenben egy évtizednél hosszabb ideig volt helyettes állomásfőnök s nehéz, felelősségteljes állását közmegalégedésre töltötte be, hosszas szenvedés után meghalt. Temetése kedden volt őszinte nagy részvétel mellett. Kiterjedt, előkelő rokonság gyászolja.

— Iablonszkyné szőnyeg- és gobelin-szövő tanfolyama értékes, gazdag karácsonyi szőnyegkiállítást és vásárt rendez tanítványai munkáiból december 15-19-ig a Kereskedelmi Társulat disztermében, utca 8. sz. alatt.

A Mikulás-kultusz eredete és elhárítása címen tart előadást a Győző miskolci jogakadémia dékánja december 16-án vasárnap délután 5 órakor az evangélikus templomban tartandó vallásos estélyen. *Kontsek Irén* szóló éneke, *Galánffy Zsuzsa* szavalata, *Szűcs Gergely*, *Kornstein János*, dr. *Müller Ottó* hegedujátéka és a vegyeskar egészíti ki a műsort.

— Kellemes szórakoztatóhely. Royal nagy-kávéházban Beiter Géza szinfonikus zenekarával minden este 1/9-kor játszik.

— A nyomor jajszava. A nyomorgó Berky Gyuláné számára a múlt nap *Hagy Mihály* joghallgató 1000, Gy. J. igazságügyi nyugdíjas irodatiszt 500 koronát küldött. Az adományt köszönettel nyugtázzuk.

— Házber vallomási izek beadásánál a városi adóhivatal felhívja az adózók figyelmét arra, hogy a háztulajdonosok a ház nyersbérjövédelméről, illetve bérbeadás hiányában a ház haszonértékéről bevallást kötelesek adni. A fenti bejelentéshez szükséges házbervallomási izek a városi adóhivatal egyes kerületi osztályainál szerezhetők be. A szabályszerűen kitöltött vallomási izek ugyanoda adandók be 8 nap leforgása alatt.

— Zárva a nagyerdei fürdő. A városi tanács közli a közönséggel, hogy a nagyerdei fürdő december 13-án és 14-én üzemi javítások miatt zárva lesz.

Apróhirdetések ingyen a Hajdúföld előfizetőinek

— A Magyar Mérnökök és Építésszek Nemzeti Szövetségének debreceni osztálya — az eredeti tervtől eltérőleg — december 18-án, kedden este 9 órai kezdettel az Arany Bika éttermében zártkörű családi összejövetelt tart. A rendezőség felkéri a szövetség tagjait, hogy részvételi szándékukat távbeszélőn 212, vagy 1108 szám alatt jelentsék be. Nem tagok ugyanott kaphatnak meghívót.

— Szombat vasárnap A világhírű négy lovas, Amerika leghatalmasabb, legszebb filmje. *Urania és Vigszínházban* egyszerre.

— Országos hírv. lantó tamburazenekar minden este 7 órai kezdettel a városi éttermében hangversenyez.

— Névnapokra, családi összejövetelekre vegyen bort Albert Belvárosi éttermében. Egy liter kitűnő Ó-rizling 1300, 1 liter Csallógotó 3000 korona.

— Napsugár karácsonyi vagyonmenő árverésre tárgyak bezárolag december 13-ig adhatók be Piac-utca 10., egész nap.

— Mesés könyvek, képes könyvek, társas játékok legnagyobb választékban *Harmathyrdl*, Fűvészkert-utca 14.

— Szombat, vasárnap A világhírű négy lovas, Amerika leghatalmasabb, legszebb filmje. *Urania és Vigszínházban* egyszerre.

— Legszebb karácsonyi ajándék egy Kozmann fénykép. Mútermen és öltözött állandóan kellemesen temporalva.

— Szombat, vasárnap A világhírű négy lovas, Amerika leghatalmasabb, legszebb filmje. *Urania és Vigszínházban* egyszerre.

— 1920. évi Ezerjő Albert Belvárosi éttermében. Saját étkezőben kóstolja meg.

— Krisch Károly Piac-utca 89., telefon 12-18. Raktáron tartók legtűzálóbb cserépkályhákat, takaréktűzhelyeket, kandelókat. Elvállalok átrakást, tisztítást is.

— A Nyukosz szövet-akciója. A Nyukosz szövet, vászon, sifon mintakollekciója mind a mai napig nem érkezett meg. Az elnökség újólag meg sürgette s annak megérkezését ismét a „Hajdúföldben” fogja a tagokkal közölni.

1921-es fehér és vörös
ó-bor
a Gambrinusban.

— Szövetek, barchetek, mosó árúk minden elfogadható árban *Benyóts* Emil főtéri üzletében Debrecen, Tisza palota.

MŰVÉSZET

A Műpártoló Egylet kiállítása. A zavarialan békeévek óta nem volt oly hatalmas és értékes kiállítás Debrecenben, mint a Műpártoló Egylet téli tárlata. Debrecen festői, szobrászai és iparművészei imponáló számú műtárggyal vonultak fel a közönség elé s amit adnak, komoly és jelentős törekvések magasnívóju megnyilvánulásai. Magyar lélekben gyökeredző, napfényes, levegős, színpompás alföldi művészet majdnem mindenik kiállító művésze s a kiállítás látogatóinak igaz gyönyörűség végigjárni e dus tárlatot. A kiállított képekről, szobrokról bővebb beszámolót adunk legközelebbi számunkban, amikor megteesszük kritikai megjegyzéseinket is. Addig pedig ismételtén ajánljuk a tárlatot annak a jóérzésű, szépet szeretni tudó publikumnak figyelmébe, amelynek szívbéli ügye a magyar kulturfőlény minden megnyilatkozása. A Műpártoló Egylet tárlata a Városháza disztermében tekinthető meg reggel 9-től este 6 óráig.

TESTEDRES

Faji terror a labdarugó mérkőzésen

Jelentette a Hajdúföld, hogy a vasárnapi fővárosi labdarugó mérkőzések a lábtörések, pitezkodások jegyében folytatás le s ebben mindenütt a zsidók vezettek. Jellemző a zsidó fajra, hogy mikor a múlt vasárnap a MAC-NSC mérkőzésen egy véletlen, sajnálatos baleset történt, hasábot lítak, megtorlást követeltek, mindenben szándékosságot kerestek, mert a keresztény MAC-ról volt szó, míg most mélyen halgatnak, mert a botrányos jelenetet zsidók rögtönözték.

A vasárnapi botrányok hősei mind a kiválasztott faj, a zsidók köréből kerültek ki, ezek pofozták, gonyolták, rugdosták egymást és a keresztény magyarokat a pályán, míg a tiblon a közönségük ko trázott kitarótán és sehol sem a fajvédők...

A zionista zsidó VAC a neolog III. ker. elverekedett, a játékosok és híveik, pofozták, köpdösték, rugták, harapták egymást és héber szitkok aradata harsogott a levegőben. Így enyelegtek egymással, míg a lábtörés folytán a rendőrség közbe nem lépett.

A zsidó BAK játékosai is kitétek magukért, ahol az Ebstein és hasonló nevű játékosokat a rendőrség kardlapozással volt kénytelen meginteni. A zsidó terror a Dob utcaról átcsoport az MTK-pályára is, ahol az MTK-párti Hebron-rózsák, siberiek gyűlöletből égve süvitettek a keresztény újpestiek felé: csikéfogó, apagyilkos, timáregény, ébredő, britaniás. És ez így ment minden pályán. Szombaton a BTC játékosai részeseültek a gyalázkodó jelzőkben, mert azok — véletlenül — szintén keresztények voltak. S ez mind megtorlatlanul maradt...

A NyTVE év. Jelezte már a Hajdúföld, hogy a Nyiregházi TVE meg fogja övni a DKASE ellen 2:1 arányban elvesztett bajnoki mérkőzését. Az óvas tegnap érkezett be a keleti labdarugó kerület intézőbizottságához. A NyTVE az óvasát sorozatos bírói tévedésekre alapítja s szerinte a mérkőzést vezető bíró nem ítélte meg a NyTVE egy jogos és szabályos góját s elfogultan vezette a mérkőzést. A szenvedélyes s éles hangú óvással legközelebb foglalkozik az intézőbizottság.

A Békessy Vívó Club házi vívóversenye. A debreceni Békessy Béla Vívó Club ezentul minden szombaton délután saját helyiségében házi vívóversenyt rendez, amelyen a club vendégeket, hölgytagokat is szívesen lát. Itt említjük meg, hogy a Békessy club február 2-án nagy vívóbált rendez.

A karácsonyi nagyvásár alkalmával új évig 19 olcsó napot rendez a Hajdusági férfiruha-áruház Piac-u. 67. sz.

Mikor is eladásra kerülnek:

Férfi öltönyök 190,000 K-tól

Férfi félhosszu télikabát 170,000 K-tól

Férfi hosszú télikabát meleg béléssel 220,000 K-tól

Férfi raglán 190,000 K-tól

Férfi bőrkabát 290,000 K-tól

Férfi magános nadrág 40,000 K-tól

Gyermekruhák a legolcsóbb áron.

Kérjük a t. vevőközönséget a cégre figyelni

Hajdusági férfiruha áruház Piac-u. 67.

SZÍNHÁR

Műsor:

Szerdán B) bérlet: Dandin György és Parasztbecsület.
Csütörtökön C) bérlet: Lear király.
Pénteken D) bérlet új betanulással: Leányvásár.

Színházak és mozgószínházak közleményei

Csokonai-színház
Mascagni büvös zenéje cseng ma este a Parasztbecsület előadás alkalmából fel. Előtte Molière klasszikus Dandin György kerül színre.
Tisztelettel kerül előadásra csütörtökön Shakespeare leghatalmasabb drámai alkotása, Lear király.
Leányvásár, ez a bűbájos operette kerül pénteken felújításra.
Waldbauer—Kerpely vonósánégyes hangverseny. Kedden f. hó 18 án. Jegyek már válthatók.
Az orosz cári balett jön.

Apollo-mozgó Vigaszínház-mozgó

Páris grófnője befejező része Anya és leánya. Megelőzi egy kitűnő Seff burleszk. Előadások kezdete 5, 7 és 9 órakor.

Omnia-mozgó

Lángoló szenvedélyek (Ne hazudj) társadalmi dráma 7 felvonásban, a főszerepben Mac March. Budapestben óriási sikert aratott az első termézetes színes film, ma és holnap az Omniában.
Diadalmas ötödik pénteken az Omniában.

Meteor-mozgó

Csütörtökön „Labradori menyasszony” amerikai nagy attrakció. „Edgár és a kíséret” kerülnek bemutatásra. Előadások 6 és 8 órakor.

Legolcsóbbak a Hajdúföld apróhirdetéseit

KÖZLEMÉNYEK

Nagy áremelkedés az állatvásárlásban

A debreceni lóvásárlásban a felhajtás közepes volt, a kereslet nagy, a vásár irányzata élénk. Jobbminőségű ló ára egy millió 500 ezer koronától felfelé, közepes 800 ezertől felfelé, silány 300 ezertől felfelé. Az áremelkedés észlelhetően nagy volt. A szarvasmarhapiac a felhajtás közepes, a vágómarha iránt a kereslet nagy. Prima vágómarháért 5 ezer koronát is adtak különként élőszuliban, egyébként 3—5 ezer korona között mozgott az ára. Szopós borjú 4—6 ezer korona között ingadozott, jarmos ökör 4—6 millió korona között, fejős tehén 1 millió és 3 és fél millió koronáig eszerélt gazdát. A szarvasmarhapiac határozott nagy áremelkedés volt.

HÍR TUDÁS

Magyar korona: 3:05

Zürichi zárlat

Berlin 130, Hollandia 218, Newyork 573¹/₂, London 2500, Páris 3072¹/₂, Milano 2495, Prága 1675, Budapest 305, Belgrád 652¹/₂, Bécs 81¹/₂, Szófia 415, Brüsszel 2655, Bukarest 288¹/₂.

Devizaközp. hiv. árf.

Dollár 21400—22500, francia frank 1145—1111, Svájci frank 3700—3620, cseh kor. 624—665, lei 113—126, lira 930—985, dinár 242—256, német-márka —, osztrák korona 30 10—32 30.

Terményfőzede zárlat

A mai terményfőzede az irányzat valamivel szilárdabb volt. A buza ára 1500 koronával emelkedett.

Hivatalos árak: 76 kilós tisztavidéki buza 104000—106000, egyéb 104000—105000, 79 kilós tisztavidéki buza 107000—108500, egyéb 106000—107000, rozs 78000—80000, takarm. árpa 72000—74000, sörárpa 78000—82000, köles 85000—90000, zab 81000—82000, o tengeri 80000—82000, új tengeri 69000—70000, repce 195000—205000, korpá 43000—43500.

Ferencvárosi sertésvásár

Nyíltvasári maradvány 545, érkezett 264, eladott 140. Árak: Könyű 8100—8800, nehéz 8600—8800. Zárt vasárnap nem fejlődött ki üzlet.

REGÉNY

Tavaszcárók

Írta: IGMÁNDY GÉZA

A kora reggeli órákban érkezett meg a fővárosba. Az emberek közömbösen haladtak el mellette. Elkeveredett köztük. Eddig ahhoz volt szokva, hogy megforduljanak utána. Mindenki megnézte két reverendáját. Hátha valamelyik ismerőse? — Sokszor olyan kellemetlen volt ez a fölösleges kíváncsiság.

Néhány óra múlva ismét lihegve rohant vele a vonat. Mindenütt szorog kezek dolgoztak a földeken.

— A tavasz — a mi tavaszunk! Ilonkára gondolt. Elvágja az egyetemet és akkor majd egy ilyen nap-sugaras tavaszon elhozza magával azt az édes teremtést. Ott a hegyek alján, ahol már a délibab játszik csalóka szeszélyességgel, egy öreg falusi kuriában, igen, ott fognak lakni. Csak télen mennek Szamosóvárra. A házat átalakíttatja. Istennel! De végtelenül boidogok lesznek!

A kalauz szólt be:

— Megérkezünk. Méltóságok kiszállni.

A füstös kis falusi állomás előtt könnyű kocsi fogva toporzékolt két pejjaripa. Idegesen rágták a fényes zablát. Gergő alig bírta tartani őket.

— Hát te hogy kerülsz ide? — kérdezte Ákos csodálkozva, amikor a katonaruhás daliás legényt meglátta. Mikor jöttél haza?

— Nyolc nap szabadságot kaptam, aztán már azt tartom, hogy a tekintetes urfit nem engedem másnak hazahozni, ha én itthon vagyok. — Nem értenek azok a lóhoz — dörögte — már eddig is hogy elkapták őket.

(Folyt. köv.)

Épület- és butorvasalások, főzőedények kátrányfedőlemezek KOVÁCS GYULÁNÁL
Bika mellett sarkon.

Tűzifa, Kőszén

legolcsóbban a

„Kárpátia” fatelepen

a Margit-fürdővel szemben.

Telephon 6-39. és 8-84. sz.

Zománcos öntött vasedények, épület- és butorvasalások

BAKOS vasüzletében
Csapó-utca 88. Telefon 6-20.

Nehéz az élet!

Jó ruhába járni gondot ad, olcsón beszerezni tessék menni, hol kevésbé használt uri ruhák eladása, vétele és alkalmi ruhák kölcsönzése

Vár-utca 2. sz. (Zenedével szemben).

Szőnyegek Fügönyök Terítők

leghasznosabb karácsonyi ajándék a legolcsóbban **Horn és Erdélyinél**
Kossuth-utca 19. szám alatt.

Felhívás

a Debreceni Gazdák Bankja RT. Részvényeséhez!

A folyó 1923. évi december hó 8-án megtartott rendkívüli közgyűlésünk intézetünk eddigi 12.000.000 K alaptőkéjének 240.000 darab egyenként 200. korona névértékű új részvény kibocsátásával 60.000.000.— K-ra való felemelését határozta el aképen, hogy minden régi részvény birtoka négy (4) darab új részvénynek 220.— K elővételi árban való átvételére jogosít.

Az új részvények az üzleti év eredményében folyó 1923. év január hó 1-től kezdődően már részesülnek.

Az elővételi jog a régi részvények bemutatása s az elővételi ár egyidejű teljes összegbeni befizetése ellenében az intézet hivatalos helyiségében (Kossuth-u. 17. sz.) az üzleti órák alatt jogvesztés terh. mellett legkésőbb folyó 1923. év december hó 18. déli 12 óráig bezárólag gyakorlandó.

Felhívjuk t. részvényeseinket, hogy a fenti közgyűlés határozata értelmében őket megillető elővételi jogukat minél előbb, legkésőbb azonban a fent kitézített időpontig személyesen is inkább gyakorolják, mert a határidő lejártával az már nem lesz általuk igénybe vehető.

Debrecen, 1923. év december hó 8-án.

Teljes tisztelettel

Debreceni Gazdák Bankja RT.

Üvegezést

ugy helyben, mint vidéken jutányosan készíti. *Modern kátrányfedőlemezek.*

HAMPEL JENŐ
épületüvegezési és képerkeztetési vállalat
Debrecen, Rákóczi-utca 8

Ne menjen senki kész ruhaüzletbe hanem siessen Péterfia-u. 42. szám alá

TEGDÉS JÁNOS-hoz

ki karácsonyig 260.000 koronától saját szövevényéből mérték után készít férfifütytyöket. Női és katonaruhák olcsón, fordításokat legolcsóbban. Tiszviselőknék napi árból 30 százalék engedmény!

Zongora- és vonóshang-szerkesztő műhelyt nyitottam

TONTE LÁSZLÓ
Piac-utca 30. szám alatt az udvarban. Zongora-ahangolást és javítást elfogadok.

Kiadja: Hajdúföldi Lapkiadó Vállalat.

Karácsonyfadiszkek

Képes- és meséskönyvek, Ifjúsági iratok, Levélpapír-különlegességek, Emlékkönyvek, Levelezőalbumok és más karácsonyi ajándéktárgyak legolcsóbban kaphatók

Csáthy Ferenc könyvkereskedés és irodalmi válat RT.-nél.

Apró hirdetések

Apró hirdetések díja hétköznap 10 szög 200 kor., minden további szó 20 korona. Vasárnap és ünneppanokon 10 szög 300 K, minden további szó 30 K. Vastagabb betűből szedett szavak kétszeresen számítottak.

ELADÁS

Simonfi-utca villa
téli-nyári lakásra alkalmas, legmodernebb hét szobából s mellékhelyiségek-ből álló lakással, központi légfűtéssel eladó. Értekezni dr. Jóna Kálmán ügyvéd irodájában Debrecen, Batthyányi-utca 17.

Eladó

egy szép nagy inga-cra. Péterfia-u. 71.

Eladó

Egy női plüss télikabát és nagyobb mennyiségű fűrészpap, esetleg terményt elcserélhető. Értekezni Késes-utca 55.

Egy sötétkék

bunda eladó. Cim: Szent Anna-utca 36.

Eladó

husz mázsa hazai tisztviselő szén, Magoss-utca 18 Hajdu.

Téli kesztyűk

3000 koronától Kulcsár Imre és fia Egyháztéri üzletébe

Eladó

kisebb nagyobb nyárfa teknő és vályu. Péterfia-u. 19

Olasz

mester mandorla 60 ezer koronáért eladó Rákóczi utca 26. sz., utcai lakás.

AJÁNLAT

Flisszó és gonvró
legszebben készült Andrásy-u. 20. sz., Farkas Bella.

Bálint József

asztalosnál
butorok, konyhaberendezések rakta-ron. Csapó-utca 67. szám

Megbízásokat

Budapestre
magán- és kereskedelmi ügyek pontos és gyors elintézését elvállalja nyugalmazott főtisztviselő. Cim a kiadóhivatalban

KERESLET

Ady dalok

kottáit, vagy a Modern könyvtárban megjelent füzét keresem sürgősen kölcsön, vagy megvételre. Cim a kiadóban.

Jó írás

és jól számolni tudó ki-asszony írásbeli teendőik elvégzésére felvétetik sajátkezűleg írt ajánlatok személyesen adandók át Főegyházy János fűszer- és csemegeüzleté.

Intelligens nő

keresek 3 éves lányhoz, Batthyányi-utca 14.

Gallérokat, kézelőket, frakkingerket

modern gépekkel felszerelt saját műhelyemben tisztítok.

Kelmefestést minden színre minta szerint.

Gyászruha

24 óra alatt készüli.

Vegytisztítás legújabb módszer szerint. Egyháztér 5. szám alatti főüzletem vezetését átvettem.

Műhely és fiékküzet: Batthyányi-u. 26

Szíves pártfogást kér tisztelettel **PALOTAI LAJOSNÉ.**

A hajduböszörményi járás főszolgabírájától.

3447—1923. K.

Pályázati hirdetmény

Az üresedésben levő hajdudorogi segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek.

Felhívom a pályázni óhajtokat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket 1923. évi december hó 31 ig adják be.

A választás határidejét később fogom kitűzni.

Hajduböszörmény, 1923. dec.

Olvash 70.